

R.K. H. Franciscusparochie i.o. | Haarlem-Noord\Velsen ten zuiden van het kanaal

Franciscus

MAGAZINE

Koken voor vluchtelingen

Verlag uit Calais door Asun Romero

Kunstwerk in Engelmundus

Wat stelt het voor?

Jaargang 8 | nummer 1 | 16 juli tot 4 september 2023

Kom óók langs voor
uw pasfoto's!

Specialisten in Oogzorg

Vakopticiën voor het aanmeten van Varilux glazen en contactlenzen.

Paul Luyf Optiek
Rijksstraatweg 14
2022 DA Haarlem
023 525 35 30
info@paulluyfoptiek.nl
www.paulluyfoptiek.nl

**(Parochianen krijgen
10% korting op bril
en contactlenzen)**

**Wij zien wie u nu bent.
En wie u ooit was.**

Bij Sint Jacob begrijpen we dat één levensfase niet uw hele verhaal vertelt. En dat wij beter voor u kunnen zorgen als we u goed kennen. Want uw leefwereld vormt onze zorg.

Bosbeek • JacobKliniek
Klein België • Meerhoeve
Nieuw Delftweide • Nieuw Overbos
Schalkweide • Sint Jacob in de Hout

Sint Jacob
» Hart voor zorg

Franciscus magazine

Contactblad van de Franciscus parochie i.o.
Verschijnt 8 keer per jaar.
Oplage: 3500 stuks.

Redactie:

Marjan Frielink, Lia Stet, Loes van Galen,
Marcia Neve, Richard Eijkelboom.

Kopijadres:

fmredactie@parochiefranciscus.net

Nieuw!!!

Volgend nummer Franciscus magazine:

Inleveren kopij voor: zaterdag 12 augustus
Verspreidingsdatum: vanaf 30 augustus
Verschijningsperiode: 3 sept tot 16 okt.

De redactie behoudt zich het recht voor om
kopij in te korten of niet te plaatsen.

Wilt u dit blad niet (meer) ontvangen?
Geef het door aan het parochie secretariaat.

Parochiesecretariaat: 023 - 583 57 85
parochiesecretariaat@parochiefranciscus.net
Bezoekadres:

Frans Netscherlaan 12

2071 AZ Santpoort-Noord

Open: ma t/m vr: 9:30 - 12:00 uur

Het adres voor:

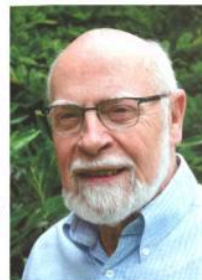
- reserveren van een ruimte
- doorgeven verhuizing
- opgeven misintentie; kosten 11 euro
op rek: NL 84 INGB 0007 2419 83
t.n.v. Franciscus parochie.

Ook voor donaties

Inhoud

20 Pater Antoon Mars

geeft uitleg over het
kunstwerk in de Engelmundus

28 Asun Romero

kookt voor vluchtelingen
in Calais

Verder:

- 5 Van jullie pastoor
- 6 Vanuit pastoraal team
Op het parochie secretariaat
- 7 Vanuit het bestuur
Assistentie voor het pastoresteam
- 8 MIVA collecte
- 9 In gesprek met....
- 11 Kun je nog zingen, zing dan mee!
- 12 Ad missio Vincent Borgonjen
Afscheid Jan Pieter van Os
- 13 Verslag Lourdesreis
- 14 Voorstellen ondersteunende kapelaans
- 16 Vieringenoverzicht
- 18 Franciscus Magazinnetje
- 22 Nieuws vanuit de plaatselijke kerken
- 32 Puzzel

Parochiebestuur Franciscusparochie i.o.

Pastoor Floris Bunschoten: voorzitter
Henk van der Weide: vicevoorzitter en kerkmuziek
Carin Hassing: secretaris
Fred Letschert: penningmeester
Wim Huiberts: gebouwen
Vacature: kinderen, jongeren en AVG
Vacature: communicatie
John van den berg: algemeen lid
Dirk Schoon: financieel advies

hweide@parochiefranciscus.net
CHassing@parochiefranciscus.net

Bezoek onze website!
www.parochiefranciscus.net

Pastoraal team

Pastoor F.J. Bunschoten
tel: 06 - 411 68 657
fjbunschoten@parochiefranciscus.net

Kapelaan J.H.N. Elferink
tel: 06 - 214 17 369
jhnelferink@parochiefranciscus.net

Eerstverantwoordelijke voor Diaconie

Catechese docent Vincent Borgonjen
tel: 06 - 504 34 719
vjmborgonjen@parochiefranciscus.net

Eerstverantwoordelijke voor Catechese

Secretariaat Pastoraal team:

Ingeborg Claessens
Rijksstraatweg 28
2022 DA Haarlem
maandag t/m vrijdag: 8:30 - 12:30 uur

tel: 06 - 556 27 670
pastoraalteam@parochiefranciscus.net

Post- en contactadres voor informatie over:

Doop, 1e H. Communie, Vormsel,
Huwelijk Ziekenzalving.

Nieuwsbrief Franciscus Actueel:

Verschijnt wekelijks; ligt in de kerk.

Kopij, maximaal 150 woorden,
aanleveren: tot maandag 12:00 uur
via:
franciscusactueel@gmail.com

Team Patty Duijn

Begeleiding bij leven en afscheid

Team Patty Duijn staat voor begeleiding van u en uw naasten bij leven en bij afscheid. Samen staan wij voor een manier van werken die gaat over maximale beleving in het natuurlijk omgaan met de dood. Samen bedienen we families naar tevredenheid omdat we goed zijn in precies dat te doen wat nodig is. Onze kracht ligt in gespreksvoering bij terminale situaties, afscheid van en met kinderen, wij zijn groots in luisteren en het vertalen van wensen van jong en oud. Onze kracht is dat wij focus op het leven houden en er zijn voor u. Team Patty Duijn is een vertrouwde keus bij afscheid omdat afscheid over het leven gaat.

*natasja - evelyne - erica - lisette - charlotte - corien
anita - sabine - anneke - shirley - esther - patty*

www.rouwdoula.nl

Vragen, een overlijden melden? **06 300 93 482**
info@pattyduijn.nl ——— www.pattyduijn.nl

Van jullie pastoor

Alstublieft! Veel leesplezier met weer een Franciscus magazine dat we u graag aanbieden!

Kort na het verschijnen van dit blad, hopen we zondag 16 juli een bezielende en saamhorige Openluchtmis te vieren in de tuin van de Engelmunduskerk. De heilige Geheimen buiten op het gras vieren, als Jezus toen Hij de mensen voedde met vijf broden en twee vissen, onder een bladerdak en de blauwe hemel, heeft toch iets heel bijzonders. 'Zing voor de Heer van liefde en trouw, zing als het gras dat dankt voor dauw!', heffen we in een bekend kerklied wel eens aan.

Het thema van deze viering in de buitenlucht komt uit het Matteüsevangelie, en luidt: De Zaaier ging uit om te zaaien.

Eerder hadden waardig verlopen Eerste H. Communievieringen, één in de Engelmunduskerk, een andere in de Adelbertuskerk, velen geraakt. Daarbij deden een opvallend aantal Doopsels en andere gebeurtenissen ons dankbaar zijn voor het nu afgesloten kerkseizoen.

We hopen dat kinderen en jongeren dicht bij Jezus en Zijn kerk willen blijven, bijvoorbeeld door naar één van onze kinder- of tienerclubs te komen, misdienaar te worden (welkom!), hun stem te laten horen in één van de koren, of gewoon samen met je ouders, zussen en broers trouw de Mis op zondag mee te vieren.

In het afgelopen seizoen hebben we als parochies zo goed als we konden geprobeerd verbondenheid, vriendschap, wijsheid en geloof te zaaien uit de zaaivoorraad van de Heer, op de akkers van mensenharten. Augustus is de oogstmaand. We zullen zien of dat wat gezaaid is ook groeien en vrucht voortbrengen mag. Het woord 'oogst' is zelfs een verbastering van 'augustus', daarom wordt bijvoorbeeld in België de dag van Maria Tenhemelopneming - 15 augustus, in veel landen een officiële feestdag - ook Halfoogst genoemd.

Nu een moment om de oogst even tijd te geven te groeien.

De eerste maanden in de Franciscusparochie i.o. brachten mij, de nieuwe pastoor, bijzondere eerste indrukken van betrokken gemeenschappen met hart voor elkaar, verlangen naar God, hunkering naar inspiratie. Wat mooi dat we een God hebben die Zich vinden laat. 'Zingt voor de deur die open staat!', zingt datzelfde kerklied van Michel van der Plas dat ik hierboven aanhaalde. En zo is het maar net. De deur naar God staat open en is definitief van het slot gehaald door Jezus. De deur staat open om de oogst binnen te halen. Moeder Maria is het eerste mensenkind dat door haar Zoon met ziel én lichaam in de hemel is opgenomen. Het stilstaan bij dit thuiskomen doen we op het grootste Mariafeest van het kerkelijk jaar. Speciaal aanbevolen om met velen op dinsdagochtend 15 augustus om 10:00 uur in de Lichtusburcht te IJmuiden Moeder en de Zoon blij te maken. Maria, Beschermvrouwe, we vertrouwen U de oogst toe van wat we met hulp van Boven van plan zijn te zaaien in het komende seizoen.

Groeten uit het pastorale team, dus mede namens kapelaan J. Elferink en catechesedocent Vincent Borgonjen,

F. Bunschoten
deken van Haarlem en pastoor van de
H. Franciscusparochie

Vanuit het pastoraal team

Wereldjongerendagen Lissabon
26 juli t/m 8 augustus 2023
Leeftijd: 16-30 jaar

Op 26 juli gaan wij met 95 deelnemers vanuit ons bisdom Haarlem-Amsterdam met de bus op weg naar de Wereldjongerendagen in Lissabon. Het WJD thema is: "Maria stond op en ging met spoed" (Lucas 1, 39). Op de heenweg zullen we onder andere in een klooster van Parijs overnachten, een stukje van de Camino de Santiago lopen en in Fatima met duizenden jongeren deelnemen aan de H. Mis. Dinsdag 1 augustus is de officiële opening in Lissabon. De dagen staan vol met festiviteiten, bezinning, gebed en ontmoeting. In het weekend overnachten we met zo'n 1 miljoen jongeren in de buitenlucht. Op zondag 6 augustus is daar de afsluitende

openluchtmis met de Paus die rechtstreeks te volgen is op televisie. Op de terugweg wordt er een stop gemaakt in Lourdes. Zie www.wjd.nl voor een podcast over de WJD, het Nederlandse WJD lied en nog veel meer.

Vincent Borgonjen (WJD begeleider Bisdom Haarlem-Amsterdam)
vjmborgonjen@parochiefranciscus.net

Op het parochiesecretariaat....

... heerst de gewone dynamiek. We zijn erg blij met de nieuwe verlichting. Dat was hard nodig en hierdoor wordt ook de elektriciteitsrekening lager. Dank aan iedereen die dit mogelijk gemaakt heeft.

Naast secretariaatswerkzaamheden zijn de secretariaatsleden ook druk met vrijwilligerswerk buiten de parochie, zoals Asun die kookt voor vluchtelingen in Calais, Mine die assisteert bij de Vissenloop in IJmuiden ten behoeve van het kankerfonds en Peter die binnenkort in India onderwijs en eenvoudige zorg gaat geven. Meerdere secretariaatsleden liepen mee bij de Vissenloop. Heerlijk te zien dat er mensen zijn die onbaatzuchtig zich voor anderen inzetten en er zijn voor onze medemens, ver weg of dichtbij. Helaas lijkt dit steeds vaker een uitzondering dan regel te worden. Misschien komen hier ook nog nieuwe initiatieven uit. Elders in dit blad, op pagina 28, leest u het verslag van Asun's verblijf in Calais.

We zijn blij met de regelmatige aanwezigheid van de pastoor en het bestuur bij onze secretariaatsvergaderingen.

Soms blijft even tijd over om bij vertrek te genieten van de mooi onderhouden tuin die mede door bevlogen buurtbewoners onderhouden wordt.

Vanaf augustus zullen we de kinderstemmen missen van de jeugd van basisschool "de Werkplaats" die zich boven het secretariaat bevindt, want die school is gesloten. We wensen u een prettige zomer!

Vanuit het bestuur

De hoge temperaturen hebben ons geleerd dat de zomer eindelijk nabij is. Daarmee breekt traditioneel een periode aan waarin we als organisatie wat gas terugnemen.

Hoewel de vieringen gewoon doorgaan, zullen de vele vrijwilligers in de werkgroepen even gaan genieten van een periode van welverdiende rust en mogelijk op vakantie elders gaan.

We hopen elkaar in elk geval nog te ontmoeten bij de openluchtviering in de tuin van de Engelmunduskerk in Driehuis, op zondag 16 juli waarbij we natuurlijk hopen op goed weer. Bij slecht weer is de viering in de kerk.

Het bestuur is de afgelopen periode druk in gesprek geweest met vertegenwoordigers van de gemeente om te kijken naar mogelijke opvang van asielzoekers. Tot nu toe zijn het verkennende gesprekken, nog zonder concrete invulling.

Als kerkelijke organisatie voelen wij natuurlijk de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan deze hedendaagse problematiek in onze samenleving en wij willen daarom in gesprek gaan om de mogelijkheden te verkennen.

De jaarlijkse exercitie om de jaarcijfers van de vijf parochies op te leveren is inmiddels weer achter de rug. De kascommissie heeft de cijfers goedgekeurd en deze zijn verstuurd naar het bisdom.

Het bisdom controleert deze, maar ze zijn ook belangrijk voor onze ANBI-status.

Na de zomervakantie zal er weer een parochieavond worden georganiseerd waarin deze cijfers en andere zaken zullen worden toegelicht.

We zijn natuurlijk blij met de start van het kinderprojectkoor in de Engelmunduskerk. Naast de andere activiteiten voor kinderen een mooi nieuw begin.

Het bestuur wenst iedereen een mooie zomer en een ieder die op reis gaat: een fijne vakantie.

En daarna hopen we elkaar weer te zien bij de Franciscusviering op zondag 8 oktober!

Namens het parochiebestuur,
Henk van der Weide
hweide@parochiefranciscus.net

ONDERSTEUNING PASTORAAL TEAM

In het vorige Franciscus magazine werd gemeld dat pastoor Floris voor 50% benoemd is als plebaan van de St. Bavokathedraal en dat het pastoraal team daarom ondersteuning krijgt van twee kapelaans vanuit de parochies Haarlem-BOAZ. Die ondersteuning houdt niet alleen het voorgaan in vieringen in. Ze zijn ook beschikbaar voor een bezoek, een gesprek,

Ziekenzalving of Ziekencommunie en zullen bij bepaalde projecten betrokken worden om daaraan mee te helpen en wat ondersteuning te geven. Ook zijn zij inzetbaar om eventueel voor te gaan in de uitvaart of een gebed te doen bij een afscheid in één van de aula's. Op pagina 14 een korte kennismaking met de twee kapelaans.

Miva-collecte

Doorbreek armoede, maak onderwijs bereikbaar.

Op 26 en 27 augustus vindt de MIVA-collecte plaats in de kerken. We vragen dit jaar graag uw urgente aandacht voor het arme en uitgestrekte noorden van Kenia, waar Zuster Pauline dag en nacht werkt om onderwijs bereikbaar te maken voor de allerarmsten.

Eigen vervoer cruciaal

Het leven is bikkelhard in de uitgestrekte en gortdroge provincie Isiolo in Kenia. Meer dan 50 procent van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Omdat ouders op zoek moeten naar een bron van inkomen of eten, of zelfs omdat ze zijn omgekomen, blijven kinderen alleen achter. Ze gaan niet naar school. Terwijl juist onderwijs de vicieuze cirkel van armoede kan doorbreken. Zuster Pauline spoort verlaten kinderen op en helpt ze naar school, ook al is onderwijs soms op meer dan vier uur afstand. Eigen vervoer is daarbij cruciaal.

Nog vier auto's nodig

Eén auto is voor Zuster Pauline en haar collega's niet genoeg in dit enorme gebied. Tijdens de kerkcollecte in augustus zamelt MIVA geld in voor nog vier stevige auto's die opgewassen zijn tegen het ruige landschap in Kenia. Zodat nog meer kinderen naar school kunnen.

UITVAARTVERZORGING —SINDS 1878—
UITENDAAL

Een familiebedrijf dat door kleinschaligheid in staat is een maximale kwaliteit te bieden tegen een vriendelijke prijs.

Martin Uitendaal en zijn medewerkers, jarenlange ervaring, persoonlijk, warm, betrokken en 24 uur per dag bereikbaar!

LAAT UW ZORG, ONZE ZORG ZIJN!

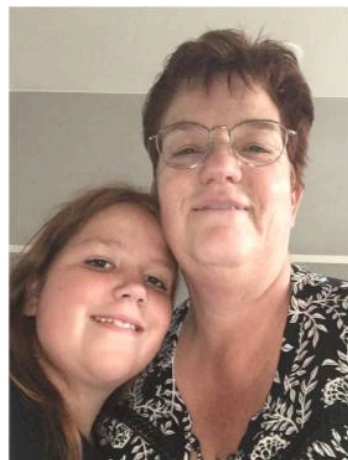
Kantoor en garage:
Oranjestraat 21/25, 2013 VA Haarlem
info@uitvaartuitendaal.nl

www.uitvaartuitendaal.nl 023-5324486

In gesprek met....

In deze rubriek spreken we steeds met een parochiaan. Deze keer met Marjo Klok-Zeilstra, 54 jaar. Woonachtig in de Velsbroek. Getrouwd met Martin. Moeder van Lisa. Ze werkt bij Hero Kindercentra als pedagogisch medewerker op een peutergroep. In haar vrije tijd is ze vrijwilliger bij de jongerenafdeling van de Zonnebloem Haarlem/Zuid-Kennemerland. Haar hele leven is Marjo verbonden met de Adelbertus-, vroeger Liduinakerk waar zij ook jarenlang acoliet is geweest.

Nieuwe vragen!

Wanneer heb je voor het laatst gelachen?

Dat was afgelopen zaterdag; toen had ik een reünie met vrienden van vroeger. Daar hebben we verhalen opgehaald en gelachen om gebeurtenissen van vroeger.

Wat betekent geloven voor je?

Dat weet ik eigenlijk niet. Op dit moment ben ik nog aan het zoeken naar het antwoord. Van huis uit ben ik opgevoed met 1x in de week naar de kerk gaan en bidden voor het eten. Een tijd lang heb ik, door enkele gebeurtenissen, minder aandacht aan mijn geloof besteed. Maar ik miste iets. Vorig jaar heb ik meegedaan aan de Alphacursus en dat heeft mij er weer toe aangezet om er mee aan de slag te gaan.

Wie of wat inspireert jou?

Mijn dochter Lisa, samen met haar ben ik nu op pad in het geloof.

Welk verhaal uit de bijbel spreekt jou het meest aan?

Met Lisa lees ik uit de Kijkbijbel. Het verhaal van David en Goliath spreekt mij nu het meest aan. Met God aan je zijde kun je veel aan.

Waar haal je je kracht vandaan op moeilijke momenten?

Sinds de Alphacursus bid ik ieder avond voor het slapen gaan tot God, ik bedank dan voor wat er die dag gebeurd is en vraag om kracht voor de dingen die komen gaan. Tussendoor bid ik tot God als er moeilijke momenten zijn. Het geeft mij rust en kracht om verder te gaan.

Voel je je verbonden met de geloofsgemeenschap?

Ja, op dit moment wel. Ik heb een tijd terug even afstand genomen van de parochie omdat ik teleurgesteld was in de manier waarop er met vrijwilligers werd omgegaan. Maar omdat ik toch iets miste in mijn leven, ben ik toch weer terug gekomen. En nu voel ik mij weer meer betrokken doordat Lisa mee heeft gedaan met de eerste heilige communie.

"Samen met mijn dochter op pad in het geloof"

Duineveld Transport B.V. Wagenmakerstraat 41 1991 JB Velsersbroek T: +31(0)235378203

Wilt u ook in het Franciscus Magazine adverteren?

Informeer naar de mogelijkheden:

John van den Berg
e-mail: s.johnvandenberglive.nl

Bouwbedrijf A.Th. van Bruggen

SINDS 1978

Verbouw en renovatie, monumentenwerk,
onderhoud, dakopbouw, aanbouw en bijzondere
werkzaamheden

Oosterstraat 1C/B | Telefoon 023 539 02 70
2022 CT Haarlem | Mobiel 06 534 212 74
www.vanbruggenbouwbedrijf.nl | bouwbedrijfvanbruggen@kpnmail.nl

Bloemsierkunst Bloemberg

Galle Promenade 36
1991 PR Velsersbroek
Tel: 023-5386427

Kwalitatief uitstekend onderwijs op katholieke
grondslag voor kansarme jeugd in India.
Onderwijs, sleutel voor hun toekomst.

Collegegeld kost/inwoning van 1 student €40,-
per maand. **Kijk op: www.ststart.nl help mee!**
Hartelijk dank voor uw bijdrage.

IBAN Rekening: NL22 ABNA 0477 6873 34
St.Thomas Stichting Driehuis
ANBI fiscaal nr: 813846481
Pastoor dr. George Paimpillil, secretaris
Driehuizerkerkweg 113A, 1985 HB Driehuis
Tel. 06 50 81 38 62

Slenders

wasserij • stomerij
Santpoort-Noord & Heemstede
www.slen.nl - 023 53 77 611

Kun je nog zingen, zing dan mee!

Maak kennis met: de koren uit de Franciscusparochie i.o.

Deze keer: de Cantorij

Vanaf 1975 zong de Cantorij om de beurt met het Latijnse koor bij de zondagse vieringen in de Heilige Hartkerk. Sinds de fusie van de H. Hart-, de Elisabeth en Barbara- en de Liduinakerk tot Adelbertusparochie verzorgt de Cantorij naast het Adelbertuskoor en Trinity de zondagse vieringen in de Adelbertuskerk.

De Cantorij zingt naast missen ook Nederlands, Engels en soms Duitstalige liederen.

Op dit moment telt het koor 25 leden verdeeld over sopranen, alten, tenoren en bassen. Het "natuurlijke verloop" wordt veelal aangevuld met "onnatuurlijke aanloop".

Er heerst een uitstekende sfeer in het koor. Dat is allereerst te danken aan

Henk van der Weide die nieuw repertoire instudeert en zorgt voor uitbundige orgelbegeleiding maar zeker ook aan Karin Koets die de enthousiaste dirigent is.

Naast de zondagse vieringen zingt de Cantorij samen met Trinity bij Taizé vieringen op de eerste zaterdag van de maand en elk jaar zingen ze, ook samen met Trinity, de Kerst singin.

De repetities zijn op woensdagavond van 19:30 tot 21:30 uur in de ontmoetingsruimte van de Adelbertuskerk.

Als je er iets voor voelt om mee te zingen kom dan eens vrijblijvend naar een repetitie. Sopraan, alt, tenor of bas, iedere stem is welkom! (in de zomervakantie zijn er geen repetities)

In verband met vakantie, is dit niet het volledige koor.

Stappen op weg naar permanent diaken

Al in de eerste eeuw na Christus was er sprake van diakens. In de loop der tijd werd een diaken steeds meer gezien als een voorbereidende stap voor de priesterwijding. Tijdens het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) is besloten het diaconaat als zelfstandig ambt in ere te herstellen. Naast een tijdelijk ambt van diaken (ook wel transient diaken genoemd) voorzag het Concilie in een permanent ambt van diaken.

Met toestemming van de Paus mag een diaken bij zijn wijding getrouwd zijn. Hierbij is vereist dat het huwelijk stabiel is en dat de echtgenote vooraf ingestemd heeft met een mogelijke wijding en de taken die daaruit voortvloeien.

Het diaconaat is niet zo maar een functie die je een tijd lang uitoefent en dan weer neerlegt. Ook al ben je part-time als diaken actief, je blijft 24 uur per dag, de rest van je leven, diaken gewijd. Diaken worden is niet op de eerste plaats een taak opnemen, maar een roeping volgen.

Om permanent diaken te worden dien je een theologische opleiding te volgen. In ons bisdom kan dat op de Tiltenberg in Vogelenzang. Deze opleiding staat overigens open voor iedereen, ook als je niet geroepen bent om diaken te worden. De opleiding duurt zes jaar. Om aangenomen te worden als diaken wordt niet alleen gekeken naar de studieresultaten, maar ook naar je karakter, je persoonlijke leefomgeving, je gezinssituatie en natuurlijk je gebedsleven en je betrokkenheid bij de kerk.

Daarnaast loop je gedurende anderhalf jaar stage.

De *admissio* is de eerste belangrijke stap op weg naar de diakenwijding. De diakenkandidaat spreekt uit dat hij zich verder wil vormen tot het diaconaat en de bisschop aanvaardt de kandidaat en geeft daarmee een eerste bevestiging van diens roeping en de weg die hij gaat. De volgende stap is de aanstelling tot lector. Hierbij wordt de opdracht verleend om het Woord van God in de viering van de liturgie te verkondigen.

De derde stap is de aanstelling tot acoliet, waarbij de kandidaat wordt gevraagd zich in te zetten voor de dienst aan het altaar.

Op woensdag 29 maart j.l. heb ik in bijzijn van mijn gezin dankbaar de *admissio* mogen ontvangen van Mgr. Hendriks.

Vincent Borgonjen
Catechesedocent Franciscusparochie i.o.

AFSCHIED VAN HOOFDREDACTEUR

Na 38 jaar legt Jan Pieter van Os zijn bevlogen redactionele pen neer. Het geloof dat als een niet opdrogende bron door zijn aderen stroomt heeft hij via vele artikelen aan mensen doorgegeven. Hij was de grote promotor om tot één parochieblad te komen. Dat resulteerde in het huidige Franciscus magazine. Hij heeft zich altijd door mensen, dichtbij of ver over onze landsgrenzen heen, laten inspireren. Op onze beurt danken wij je voor al je enthousiasme!

Lourdes 2023

Dinsdag 9 mei vertrokken we met een groep van 41 pelgrims voor de jaarlijkse bedevaart vanuit Santpoort naar Lourdes. Als stagiair in de Franciscusparochie mocht ik deze prachtige reis meemaken. Na een zegengebied in de Naaldkerk ging de reis, via vliegveld Weeze (Duitsland), naar het bekende plaatsje in de Pyreneeën.

Na een voorspoedige vlucht, namen we ons intrek in hotel Irlande, waar we de hele week heerlijk hebben gegeten en geslapen en waar we 's avond gezellig met een drankje bij elkaar zaten.

In Lourdes hebben we een afwisselend programma gevolgd, waarbij gebed en ontspanning hand in hand gingen. We hadden iedere dag een H. Mis en daarnaast hadden we, met dank aan onze pastoraal werkster José Rustemeijer, een aantal heel mooi verzorgde vieringen en bijeenkomsten waarin de nadruk meer lag op het menselijk lief en leed wat we met elkaar kunnen en mogen delen. In een van de sessies werden we uitgenodigd om in gesprek te gaan over onze beleving van geloof en kerk. Daarbij bleek dat Lourdes voor velen de plek bij uitstek is om saamhorigheid, echte vriendschap en aandacht voor elkaar te ervaren.

De bron die Bernadette op aanwijzen van Maria heeft opgegraven, blijkt hier dus nog steeds als een Bron van Liefde te werken!

Bij de vieringen in de kerk mochten we meezingen met de mooie liederen in de verschillende talen. Het was fijn dat de meeste preken in het Nederlands werden gehouden, want zo was het voor iedereen goed te volgen. Maar we hebben in Lourdes meer gezien dan alleen de vele mooie kerken die hier zijn.

Onze reisleider Ton Joosten leidde ons rond over het Heiligdom, waar we wandelden langs het ziekenverblijf en rondom het Grote plein. Natuurlijk gingen we ook even naar de kraantjes om bronwater te tappen. Maar de meest bijzondere plek is uiteraard de Grot waar het in 1858 allemaal begon met de verschijningen van Maria aan het meisje Bernadette!

Op één van de middagen hebben we een mooie stadswandeling gemaakt. Bij deze tour kwamen we langs plaatsen die in het leven van Bernadette belangrijk waren. Zo zagen we bijvoorbeeld het cachot, een kleine kamer waar ze met haar héle familie moest verblijven toen haar vader zijn werk verloor. Daarvoor woonden ze in een watermolen die wél aan een mooi huis vast zat, maar waar ze dus helaas weg moesten. Door de bijzondere ervaringen van Bernadette met Maria zijn deze huizen nu musea geworden.

Op een andere middag gingen we naar de Cité Saint Pierre. Dat is een plaats waar pelgrims die weinig geld hebben kunnen verblijven. We kregen daar een mooie uitleg van een Brabantse dame over deze plek die grotendeels draait op de inzet van vrijwilligers. Op dat terrein bevindt zich ook een kapel in de vorm van een schaapstal – Bernadette was immers een herderinnetje – waar we met onze groep een hele mooie viering hebben gehouden met liederen, verhalen en gebeden.

De laatste dagen van ons verblijf in Lourdes viel samen met de Internationale Militaire Bedevaart. Wij zagen daardoor vele groepen militairen al liederen zingend voorbij marcheren. Dit was met die verschillende uniformen een prachtig gezicht. De legers van de meeste landen blijken tegenwoordig een mix van mannen en vrouwen te zijn, die gezamenlijk hun steentje bijdragen aan de verdediging van hun vaderland. >>>>>

>>>>

Op **zondag 14 mei** moesten we al weer naar huis. Lourdes is zo mooi, dat je op dat moment verlangt om er langer te blijven. We konden gelukkig voor ons vertrek nog een keer langs de Grot gaan om Maria voor het laatst op deze reis te groeten en om even bij haar te bidden. We mogen terugkijken op prachtige dagen. Bij de Grot en in de kerk was er regelmatig ruimte om even stil te zijn om alle indrukken te verwerken en om je gedachten de vrije loop te laten.

Qua weer hadden we ook niet te klagen: af en toe een regenbuitje, maar verder scheen de zon volop. Maar de echte warmte kwam van de fijne

onderlinge sfeer die we hadden: er was ruimte voor een lach en een traan en de vele goede gesprekken en de zorg die we voor elkaar hadden, maakten dat iedereen volop genoot van deze reis.

De terugreis verliep ondanks een kleine vertraging heel voorspoedig, zodat we om 22:45 uur weer in Santpoort aankwamen, waar enkele thuisblijvers ons al stonden op te wachten.

José, Thildy, Ton, Hans en Marcia: veel dank voor de organisatie en de begeleiding tijdens deze reis. Het is zeker voor herhaling vatbaar!

Richard Numan

Kapelaans Teun Warnaar en Nars Beemster

foto © David Galjaard

Kapelaan Teun Warnaar (42) is geboren en getogen op de boerderij van zijn ouders samen met jongere broer en zus. Katholiek opgevoed maar tijdens zijn tienerjaren verwaterde dat een beetje. Tijdens zijn studie chemische technologie kwam hij weer in aanraking met het geloof. In zijn studentenhuus kwam Teun beetje bij beetje dichter bij zijn roeping. Hij volgde een Alpha cursus en werd met name gegrepen door de Bergrede. Hij sloot zich aan bij een christelijke studentenvereniging. Deze hele ontwikkeling resulteerde in de vraag aan God: "Is dit de weg"? En bij het evangelie van Lucas, waarbij de engel Gabriël aan Maria verschijnt, werd het in één klap duidelijk: ik wil priester worden. Uiteindelijk eerst de studie afgemaakt maar direct daarna ging Teun naar het seminarie tot zijn priesterwijding in 2017.

Teun houdt zich onder andere bezig met mensen die katholiek willen worden. Daarnaast werkt hij veel met jongeren, geeft een Alpha cursus, begeleidt een volwassenen catechese groep en werkt mee aan familie zondagen.

Kapelaan Nars Beemster:

Ik ben geboren in De Weere, waar mijn vader, samen met twee broers, een agrarisch bedrijf runde.

Mijn bijzondere voornaam komt van opa Beemster, die Bernard heette, afgekort Nars.

Ik heb werktuigbouwkunde gestudeerd. Maar net voorafgaande aan de HTS werd ik op een kermis in coma geslagen.

In de jaren na de heftige knokpartij begon ik na te denken over waar ik eigenlijk in mijn leven mee bezig was. Mijn gezondheid was niet zo best. Ik begon weer te bidden en naar de kerk te gaan. Langzaam maar zeker werd mijn leven in het spoor van een priesteropleiding getrokken. Er was eigenlijk geen ontkomen aan. De opleiding begon in 1996 en in 2002 ben ik gewijd. Sinds 1 maart ben ik benoemd tot priester assistent in de parochie. Wellicht ontmoeten we elkaar in de komende maanden tijdens een viering.

Eerste Heilige Communie 2023

Voor een verslag van de Eerste Communievieringen zie pagina 18.

Zondagse en door-de-weekse vieringen

Wijzigingen voorbehouden (zie ook Franciscus Actueel en de website van de parochie)

H. Adelbertus *Rijksstraatweg 28 Haarlem-Noord*

Zondag 16 juli	10:30 uur	Openluchtviering tuin Engelmunduskerk Pastoraalteam (de andere kerken zijn gesloten)	Naaldkoor <i>Kinderwoorddienst</i>
Zondag 23 juli	10:00 uur	Eucharistieviering Kapelaan Julius Elferink	Trinity
Zondag 30 juli	10:00 uur	Eucharistieviering Kapelaan Julius Elferink	Cantorij
Zondag 6 augustus	10:00 uur	Eucharistieviering Pastoor Floris Bunschoten	Adelbertuskoor
Zondag 13 augustus	10:00 uur	Eucharistieviering Kapelaan Julius Elferink	Cantors
Zondag 20 augustus	10:00 uur	Woord- en gebedsviering Jo Verweij en Hans van Kuijeren	Cantorij
Zondag 27 augustus	10:00 uur	Eucharistieviering Kapelaan Julius Elferink	Adelbertuskoor
Zondag 3 september	10:00 uur	Eucharistieviering Pastoor Floris Bunschoten	Cantorij <i>Kinderwoorddienst</i>
ELKE WOENSDAG	10:00 uur	Eucharistieviering	

Mariakerk *Rijksstraatweg 355 Haarlem-Noord (vierend in de kapel in het parochiecentrum)*

OP VRIJDAG 21 juli, 4 augustus, 18 augustus en 1 september: 10:00 uur Eucharistieviering

OP VRIJDAG 28 juli en 25 augustus 10:00 uur Woord- en gebedsviering

Zondagse en door-de-weekse vieringen

Wijzigingen voorbehouden (zie ook Franciscus Actueel en de website van de parochie)

St. Engelmundus *Driehuizerkerkweg 113 Driehuis*

Zondag 16 juli	10:30 uur	Openluchtviering tuin Engelmunduskerk Pastoraalteam (de andere kerken zijn gesloten)	Naaldkoor <i>Kinderwoorddienst</i>
Zondag 23 juli	10:30 uur	Woord- en gebedsviering Jos van Bellen	
Zondag 30 juli	10:30 uur	Eucharistieviering Pastoor Floris Bunschoten	
Zondag 6 augustus	10:30 uur	Eucharistieviering Kapelaan Julius Elferink	
Zondag 13 augustus	10:30 uur	Eucharistieviering Kapelaan Nars Beemster	
Zondag 20 augustus	10:30 uur	Eucharistieviering Pastoraalteam	
Zondag 27 augustus	10:30 uur	Woord- en gebedsviering Joisain Ninaber	
Zondag 3 september	10:30 uur	Eucharistieviering Kapelaan Julius Elferink	

ELKE VRIJDAG 10:00 uur Eucharistieviering

Naaldkerk *Frans Netscherlaan 12 Santpoort-Noord*

Zondag 13 augustus	10:30 uur	Woord- en gebedsviering Andre Weijers	
--------------------	-----------	--	--

OP DONDERDAG 27 juli, 10 en 24 augustus 10:00 uur Eucharistieviering

Parochiegemeenschap IJmuiden

*Vierend in de Ichthusburch
Fahrenheitstraat 37*

Zondag 23 juli	10:00 uur	Woord- en gebedsviering Gerard Steentjes	
Zondag 27 augustus	10:00 uur	Woord- en gebedsviering Els de Leeuw	

OP DINSDAG 18 juli, 1 en 15 augustus 10:00 uur Eucharistieviering

FRANCISCUS MAGAZINNETJE

voor kinderen, jongeren en hun ouders

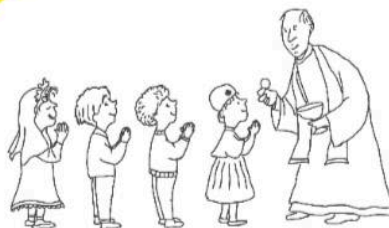

EERSTE HEILIGE COMMUNIE

Zondag 4 juni deden 19 kinderen hun Eerste Heilige Communie in de **Adelbertuskerk** in Haarlem-Noord. In een mooie, feestelijke viering. $1 + 1 + 1 = 1$, was het thema. Het was namelijk die dag ook het feest van de H. Drie-eenheid. Aan het begin van de viering werden de communicanten toegezongen en werd hun naam genoemd waarna zij hun eigen doopkaars aanstaken aan de Paaskaars en op een standaard zetten. Alle kinderen hadden een taak in de viering: het voorlezen van een openings- en slottekst, het lezen van een (zelfgemaakte) voorbede, het klaarmaken van de altaartafel. Gezamenlijk zongen ze het Geschenkenlied, een lied dat hoort bij het Eerste Communieproject. De andere liederen werden gezongen door projectkoor "Er was eens....." o.l.v. Chiel van Tok. Pastoor Floris had een heldere preek waarin hij inging op het thema. Ten overstaan van de hele gemeenschap, ontvingen de kinderen één voor één, hun Eerste Heilige Communie van pastoor Floris.

KINDERWOORDDIENST 16 JULI BUITEN In de tuin van de Engelmunduskerk 10:30 uur

Zoals vorige keer al aangekondigd is er op zondag 16 juli om 10:30 uur, voor de hele parochie, een openluchtviering in de pastoretuin van de Engelmunduskerk. Vandaag horen we één van de vele gelijkenissen die Jezus vertelt aan de mensen. De gelijkenis gaat over een zaaier, die zaad strooit dat op verschillende plekken valt. Welke boodschap zit in dit verhaal verstopt? Daar gaan we samen naar op zoek!
Na afloop van de openluchtviering is er koffie, thee, limonade en wat lekkers.

Op zondag 21 mei ontvingen 12 kinderen voor het eerst de Heilige Communie in de **Engelmunduskerk** te Driehuis.

In een mooi versierde kerk kwamen de communicanten met hun doopkaarsen naar voren die ze aanstaken bij de Paaskaars. Alle communicanten hadden hun eigen taak in de H. Mis. Na het Evangelie had kapelaan Julius een interactieve preek en ging hij in op het Koninkrijk van God.

De kinderen lazen de voorbeden en hielpen mee bij de collecte. Voor het klaarmaken van de tafel brachten de communicanten de gaven van achter de kerk naar voren. Ze gingen rond het altaar staan, alwaar de consecratie – het veranderen van brood en wijn in het Lichaam en Bloed van Christus- plaatsvond. Jezus geeft zijn leven voor een ieder van ons. Samen met hun gezin ontvingen de communicanten hun Eerste Heilige Communie, een bijzonder moment waar ze lang naar toe hebben geleefd.

Het is de bedoeling dat iedereen zelf wat lekkers meeneemt om te delen. Bij slecht weer zijn de viering en de kinderwoorddienst binnen, in de Engelmunduskerk.

UITSTAPJE KICA 4

Kica 4 heeft eind mei een zeer geslaagd uitstapje gemaakt naar Museumpark Orientalis, dat ligt in het plaatsje Heilig Landstichting bij Nijmegen.

Het museum laat je o.a. dingen zien over het Jodendom, het Christendom en de Islam. We maakten een reis langs verschillende dorpen, waar we kennis maakten met de culturen en het ontstaan van deze drie monotheïstische godsdiensten. Iedereen had een boekje met uitleg en vragen over wat we onderweg allemaal tegenkwamen. Het was een leuke, leerzame en gezellige dag met mooi weer! Het uitstapje naar dit museum is de traditionele bekroning van vier jaar Kicaclub. (Kica = KinderCatechese)

Beth Juda, het Oosters dorp, gebouwd als Nazaret. Op de voorgrond het 'Huisje van Maria'.

KINDERCLUB VELSEN

Vrijdag 23 juni was de laatste bijeenkomst van de KinderClub vóór de zomervakantie. Na het aansteken van de kaars en het Onze Vader hebben we gelezen uit de Bijbel en samen gezongen. Het grootste deel stond in het teken van leuke buitenactiviteiten en pannenkoeken eten in de tuin van de Engelmunduskerk. Het was prachtig weer. In september gaat de KinderClub weer van start.

KINDERWOORDDIENST 3 SEPTEMBER Adelbertuskerk 10:00 uur

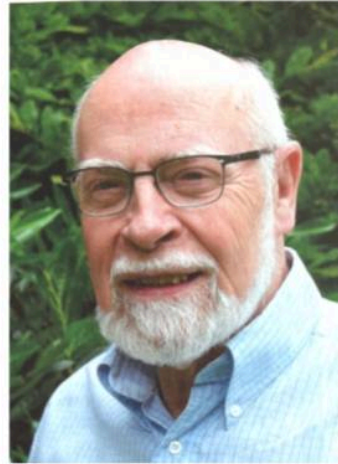
Deze zondag gaat het over 'je kruis dragen'. Hoe dan? En wat zegt Jezus daarover? Daarover volgende keer meer!

Het verhaal van het kunstwerk

Na het sluiten van de Pieterkerk hebben verschillende kunstwerken een nieuwe plek gekregen in de andere kerken van onze parochie. Waaronder dit lange houten kunstwerk, dat nog uit de Laurentiuskerk komt. Het is nu verhuisd naar Driehuis, waar het een goede plek heeft gekregen in de gang van de kerk naar de parochiezaal. De parochianen van Driehuis vonden het een mooi kunstwerk, maar wat stelt het voor...?

De enige die ons daar antwoord op kon geven was pater Antoon Mars.

Pater Antoon Mars, jarenlang pastor in IJmuiden

Zijn antwoord:

"Wat jammer dat de beschrijving van deze schildering op hout verloren is geraakt.

Zo weten we ook niet meer wie het gemaakt heeft. Daarom moest ik diep terug in mijn gedachten bij het zien van de mooie foto's. En nog ben ik niet helemaal zeker of mijn herinneringen de juiste interpretaties weergeven. Maar het is wel een mooi verhaal. Dit kunstwerk heeft de familie van pater Alfred van de Weijer hem cadeau gegeven bij

gelegenheid van zijn gouden kloosterfeest in 1990. Het was te groot om het in onze pastorie een plaats te kunnen geven en zo is het in de nieuwe Laurentiuskerk te Oost terecht gekomen waar het heel goed tot zijn recht kwam. Het is een triptiek, een drieluik, een stuk in drie delen waarvan de middelste meestal de grootste en de belangrijkste was. Het thema is BEVRIJDING. Kernthema van het christendom.

Het begint links met onvrijheid, met onderdrukking, met slavenwerk. MOZES (de donkere figuur) roept op om het slavenhuis Egypte te verlaten. 'Hier is te weinig leven, dat kan God niet bedoeld hebben'. Er is een beloofd land waar mensen in vrijheid kunnen leven.

Wel moeten we door de woestijn om onze plek te hervinden om als volk van God goed met elkaar om te gaan, maar als we dat doen, ordelijk leven voor en met elkaar volgens de richtlijnen van God – de tien richtingwijzers op de stenen tafelen – dan zullen we gelukkig leven in het beloofde land van melk en honing.

Het middenstuk is de verrezen, opgestane JESUS CHRISTUS in het wit. Hij was de nieuwe Mozes die zijn volk bevrijd heeft van de ideeën en drukkende wetten die heel strikt werden aangeprezen door de wetgeleerden en Farizeeën, de religieuze leiders van Jezus dagen. Jezus moest er aan, omdat hij te lichtzinnig was

in de leer maar had intussen wel geleerd dat het bij God altijd gaat om het geluk van mensen en niet om het onderhouden van wetten en voorschriften.

Hij heeft de dood overwonnen en de weg gewezen hoe mensen bevrijd kunnen leven in zijn Geest.

Het stuk aan de rechter kant stelt FRANCISCUS VAN ASSISI voor, de stichter van de Franciscaanse orde, waaronder de kapucijnenorde. Hij draagt het Goede Nieuws, het Evangelieboek, in zijn handen en zegt als het ware: "Dit is onze grondregel.

Zó willen wij als mindere broeders leven, eenvoudig en hartelijk, zoals Jezus met zijn leerlingen omging. Zo worden ook wij erop uitgestuurd om het Blijde Nieuws van God te beleven in woord en daad als een levende verkondiging."

Persoonlijk vind ik het een sprekend kunstwerk in al zijn eenvoud, met prachtige kleuren en tinten. Ben blij dat het in Driehuis een goede plaats gekregen heeft.

Tilburg, 26 maart 2023
de vijfde zondag van de Veertigdagentijd.

Antoon Mars, ofm.cap.

Adelbertuskerk

ADELBERTUS 100+

In het vorige Franciscus magazine stond al het een en ander over het feit dat het gebouw van de Adelbertuskerk inmiddels meer dan 100 jaar bestaat. De feitelijke 'verjaardag' viel midden in de corona-periode... geen feestje dus... maar nu kan dat wel!

Heeft u de data al genoteerd?

- * Zondag 8 oktober (dit is veranderd, het was eerst 1 oktober): opening Adelbertus 100+ feestelijke viering met kinderwoorddienst en aansluitend enkele festiviteiten.
- * Zondag 5 november; viering met kinderwoorddienst en aansluitend enkele activiteiten voor jong en 'oud'.
- * Zondag 10 december; afsluiting van een feestelijke periode tijdens de Kerst Sing-in.

Volgende keer het hele programma.

FOTOTENTOONSTELLING

We zijn bezig met de voorbereidingen voor een mooie fototentoonstelling aan de hand waarvan we allemaal goede herinneringen kunnen ophalen of iets te weten gaan komen over de geschiedenis van ons gebouw.

Deze fototentoonstelling is de gehele feestperiode (8 oktober – 10 december) te zien in de kerk.

Om deze tentoonstelling zo compleet mogelijk te maken, doen wij hier een oproep:

Heeft u nog (oude) foto's?!

Foto's van gebeurtenissen in de (Liduina)kerk: bijvoorbeeld speciale vieringen zoals Eerste Communie, vormsel, trouwen, priesterfeesten, etc.

We hopen dat we die dan mogen lenen.

U kunt de foto's (of een goede kopie daarvan) in een envelop afgeven of in de bus doen bij Joke en Gerard van de Mast.

Van Nouhuysstraat 25A.

Of in de brievenbus bij het parochiecentrum, Rijksstraatweg 28, t.a.v. Joke en Gerard.

Uiteraard krijgt u de foto's na alle festiviteiten weer terug. Om dat goed te kunnen doen, vragen we u achterop de foto's duidelijk uw naam en adres te schrijven.

Heel veel dank daarvoor!

Namens de voorbereidingscommissie,
Karin Koets

In Memoriam

Johannes Cornelis Adrianus (Hans) Buts

* 29 januari 1948

† 8 juni 2023

Op 16 juni namen we in de Adelbertuskerk afscheid van Hans Buts. Velen kwamen hem de laatste groet brengen. Hans werd geboren als tweede zoon in een gezin met vier jongens en één meisje. Goed met cijfertjes, leerde Hans het vak van boekhouder, en verwierf zich hierin bekwaamheid. Hij had banen bij diverse werkgevers, onder meer de toenmalige AMROBank. In liefde verbond hij zich met Joke. Samen ontvingen ze vier kinderen. Van Hans ging zorgzaamheid uit. Een toegewijde vader was hij. Mooie uitdrukkingen, vaak uit de oude doos, bezigde hij graag. Zo was hij welbespraakt en ad rem; hij zei waar het op stond. Door zich toe te leggen op vrijwilligerswerk was Hans ook een man van maatschappelijke en sociale betrokkenheid. Zowel buiten als binnen de kerk heeft hij daarin veel betekend; een greep daaruit: Hans was verantwoordelijk voor het tellen en storten van collectegelden, was koster, zette bij ontmoetingen koffie, was penning-

meester bij de plaatselijke organisaties van Zonnebloem en Scouting, bracht in de zorginstelling waar hij de laatste tijd woonde medebewoners naar kerkelijke vieringen. En veel meer. We zijn Hans dank verschuldigd voor de wijze waarop hij zich in en rond de Adelbertus heeft ingezet. Al ging hij achteruit, zijn vijfenzeventigste verjaardag heeft Hans nog feestelijk kunnen vieren. Tenslotte: Hans hield van zijn geloof en genoot van een mooie Mis. 'De Heer is mijn herder, mij zal niets ontbreken', stond bovenaan zijn kaart. Inderdaad, psalm 23. Zijn geloof bleef als een gouden draad door zijn leven lopen tot het laatst. Gesterkt door de H. Ziekenzalving ging hij vredig heen. Sterkte wensen wij toe ieder die hem missen zal. Bovenal Joke, kinderen, en zijn acht kleinkinderen. Goede Hans, je rust heb je nu verdiend. Geniet in vrede, bij jouw Heer. In Paradisum deducant te angeli. Wij zullen je niet vergeten.

R.K. BEGRAAFPLAATS St. BARBARA

Soendaplein 27-29, 2023 TT Haarlem

Op de 1e donderdag van de maand is er een Eucharistieviering in de kapel. De eerstvolgende is op donderdag 3 augustus. We komen bij elkaar om iedereen, die in de afgelopen tijd is overleden, te gedenken maar speciaal die bij ons bekend zijn.

Voorganger is pastor Van Oploo. De viering begint om 9:30 uur.

Na afloop is er koffie met wat erbij om elkaar te ontmoeten.

ONTMOETEN / KOFFIE DRINKEN

Grote vergaderzaal, Rijksstraatweg 28

Op donderdagochtend tussen 10:00 en 11:30 uur is de koffieochtend in de grote vergaderzaal van de Adelbertus. Ingesteld om elkaar te ontmoeten onder het genot van een gratis kopje koffie of thee met wat lekkers erbij.

Even aanbellen bij het witte deurtje.

Adelbertuskerk
Rijksstraatweg 28
2022 DA Haarlem
Tel: 023-526 16 26

www.adelbertusparochie.nl
LTAK@parochiefranciscus.net

NL59 INGB 0000 2918 01 (kerkbijdragefonds)
NL 14 INGB 0000 0854 19 (algemeen)
NL 56 ABNA 0845 9615 78 (algemeen)

Locatieteam:

Robert Rieck,
Marjan van IJsselsteyn
Rob van Brandwijk

Kopij voor deze pagina's naar:
copyonderweg@adelbertusparochie.nl

Mariakerk

HELPEDE HANDEN HELPEN

Giften bankrekening NL 82 INGB 0003 571248 t.n.v. stichting
Helpende Handen Helpen te Haarlem. Of in de brievenbus
Rijksstraatweg 357 M of in het handje. www.helpendehandenhelpen.net

Beste medehanden,

Overlijden Ton Tromp

Vlak na het inleveren van de kopij voor het vorige Franciscus magazine, kregen we het bericht van het overlijden van Ton Tromp. Een enorme dreun voor al degenen in Haarlem-Noord die Ton goed kenden en meeleefden met zijn levenswerk in West Papoea Nieuw Guinea. Juist in het vorige magazine hadden we zijn verhaal na het ontvangen van de giften van HHH verteld. Daar spatte nog een enorm enthousiasme vanaf. Daags daarna kregen we bericht van zijn heengaan.

Giften

Het werk van HHH gaat onverdroten verder. Giften komen gelukkig volop binnen en daar zijn we erg blij mee. In de afgelopen periode kregen we zo maar € 500,- toegestopt! Geweldig! We willen daar de gulle gever heel hartelijk voor bedanken. Alsmede dank voor de vele giften via de bankrekening.

Nieuws van Gerard Schoorl

Zoals we in het vorige Franciscus Magazine al aankondigde is nu het woord aan Gerard Schoorl. Het werkterrein van Gerard is in Afrika op de grens van Rwanda en Congo. Als we het nieuws ook maar een klein beetje volgen, dan weten we dat het in die streek bijzonder onrustig en gevaarlijk is. Desondanks houden de broeders van Don Bosco stand.

Gerard vertelt: *“Van mijn collega in Hoewelaken vernam ik zojuist dat de bankoverschrijving is ontvangen. Mijn hartelijke dank aan de bestuursleden en via hen aan de parochianen. Vrijwel dagelijks krijgen we hier in ons missiehuis te Boortmeerbeek nieuws van onze mensen in de zwaar getroffen stad Goma, in Congo aan de grens met Rwanda. De Salesianen van Don Bosco hebben daar enkele grote scholen die sinds enkele maanden overspoeld zijn door een menigte van vluchtelingen. Paus Franciscus had er deze maand op bezoek willen komen, maar hij moest van dat plan afzien omdat de situatie te gevaarlijk is. Maar de steun van ‘helpende handen’ zal mij en mijn medebroeders zeker bemoedigen om met hun werk door te gaan.”*

Groot vertrouwen in daadkracht HHH

Terwijl wij zo langzamerhand al weer aan de grote vakantie denken en van een welverdiende rust gaan genieten, gaan de oud-Haarlemmers en Schotenaren gewoon door. Zij blijven vertrouwen in de geweldige ondersteuning van HHH. Ook het werk van Ton Tromp blijven we ondersteunen. Dit gaan we met z'n allen waar maken! We vertrouwen dan ook weer op uw ruime giften, zodat we een steentje kunnen bijdragen aan het fantastische werk van hen.

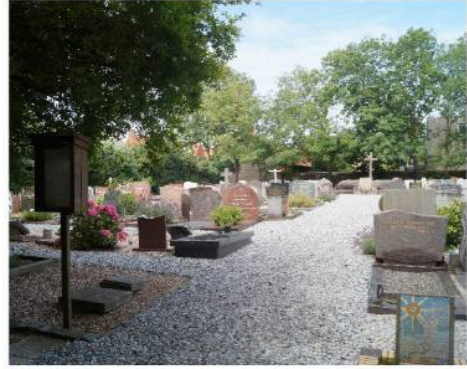
Namens het HHH-team
Jan Koehorst

SINT BAVO KERKHOF -1

Ontstaan kerkhof

Kort na de bouw van de eerste Rooms Katholieke kerk in de gemeente Schoten gewijd aan St. Bavo, werd ook begonnen met de aanleg van een eigen kerkhof. Dat werd op 29 april 1857 ingezegend door de deken van Haarlem. Het kerkhof was, naast de parochianen van Schoten, ook geliefd bij inwoners van enkele omliggende gemeenten zoals Halfweg, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, omdat de daar aanwezige kerken niet beschikten over een eigen kerkhof. (Wordt vervolgd)

IN DANKBARE HERINNERING AAN

Pater Ton Tromp, Augustijn

Antonius Bertholomeus Maria Tromp

* Haarlem, 20 maart 1945

† Papua, 8 mei 2023

Ton Tromp volgde de HBS-A opleiding aan het Mendelcollege. Hij trad in 1963 in bij de Augustijnen in Witmarsum en legde een jaar later zijn kloostergeloften af. Hij werd priester gewijd in de Petrus en Pauluskerk te Haarlem-Noord op 7 december 1969 en vertrok anderhalve maand later op 20 januari 1970 naar Papua, Indonesië. Na een kennismaking van twee jaar in het binnenland van Bintuni, kreeg hij de opdracht om pastorale sociologie te studeren in Manilla. Vanaf 1975 was Ton twintig jaar lang de rechterhand van drie opeenvolgende bisschoppen.

Eén van de grondleggers

Hij ontwikkelde zich tot een échte herder, die zich thuis voelde tussen de mensen van alle

rangen en standen en de zeer gevarieerde bevolkingsgroepen; die samen met zijn medebroeders en leken in bestuursorganen van bisdom en overheid één van de

grondleggers en ontwikkelaars was van kwaliteitsonderwijs en sociale ontwikkeling; die bereid was zijn oor te luister te leggen bij wat mensen bezielde en belemmerden.

Voortzetten levenswerk Ton

In heel West-Papua was Ton bekend om zijn visie, wijsheid, grootheid, loyaliteit en betrokkenheid én voor zijn strijd om voor degenen die achtergesteld werden, een betere toekomst mogelijk te maken. In de afgelo-

pen decennia groeide de Augustijngemeenschap aldaar sterk. Aan haar de taak om op haar eigen wijze Tons levenswerk voort te zetten.

Mariakerk

Rijksstraatweg 355
2025 DA Haarlem
Tel: 023-537 44 98

NL78 INGB 0000 0980 41

t.n.v. RK Parochiegemeenschap Schoten

Locatieteam:

Rob Vooges
Wim Huiberts

Engelmunduskerk

VRIJWILLIGERSMIDDAG 17 JUNI: FANTASTISCH!

ONTMOETING

PUZZELEN : WIE IS WIE?

(HERNIEUWD) KENNISMAKEN

PLEZIER

BOEKEN- EN SNUFFELMARKT ENGELMUNDUSKERK

Boeken, CD's, glaswerk etc. U kunt het allemaal brengen.

Inzamelen: elke 1e zaterdag van de maand van 9:30 tot 11:30 uur.

Plaats: rechts naast de kerk. Wilt u meer weten, bel 0255-511091

**In memoriam
Cornelis (Cees) Bol**

* 23 september 1936

† 11 juni 2023

Cees en Afra waren meer dan 57 jaar met elkaar getrouwd en trots op Marco, Carianne en zijn gezin. Cees wilde zo lang mogelijk bij Afra blijven: 'doe ik voor jou'. Cees had niet veel te wensen. Hij had de energie niet meer.

Een drankje bij een restaurant hoefde niet meer. Hij zei het de laatste jaren steeds vaker. 'Ik doe het voor jou'.

De medicijnen werkten elkaar tegen: wat voor het een goed was, was weer slecht voor het andere.

Cees heeft nooit gezegd dat hij pijn had, maar in het ziekenhuis waren er momenten, dat hij de hele boel bij elkaar schold, terwijl hij z'n hele leven nooit gevloekt had. Het ging niet meer. Het is goed zo.

Ze hebben samen moeilijke tijden doorstaan, toen zoon Wim al snel kwam te overlijden en later door de beperking en het overlijden van André. Op de kaart stond daarom: 'Ik ga terug naar mijn jongens'.

Er stond ook op de kaart: 'Er is niets dat voorgoed verdwijnt als men de herinnering bewaard'.

Afra kan met veel warmte en liefde terugkijken op de mooie herinneringen die ze met Cees heeft beleefd.

Het huis voelt leeg, maar ze heeft er heel veel herinneringen liggen. We wensen je toe dat je nog lang in je vertrouwde omgeving en in je huisje aan de Trompstraat in IJmuiden kunt blijven.

CHAPEAU JOOP HEEREMANS

Musicus in hart en nieren, gedreven, trouw, doorzetter. Bijna zeventig jaar organist en jarenlang de vaste organist van het liturgisch koor. Zondag 14 mei was zomaar ineens de laatste viering, die Joop als organist samen met het liturgisch koor muzikaal opluisterde. Met heel veel pijn in het hart heeft Joop

aangegeven dat zijn zicht zo slecht is geworden dat hij de bladmuziek niet meer goed kan lezen en derhalve niet meer die kwaliteit van spelen kan geven, die hij zelf voorstaat.

Joop bedankt voor al je inzet, betrokkenheid, muzikale kennis en orgelspel. Het was jarenlang vertrouwd. We konden op je bouwen!

LIEF EN LEED

Kent u iemand, die een jubileum heeft te vieren of kent u iemand die ziek is, een operatie heeft ondergaan? Geef het aan het locatieteam door. Wij zorgen dan voor een passende, hartelijke reactie.

Engelmunduskerk

Driehuizerkerkweg 113
1985 HB Driehuis
Tel: 0255-514125

www.engelmunduskerkdriehuis.nl

Verhuur parochiezaal: 06-537 27 554
Bezoekgroep: 0255-537225

Locatieteam:

Loes van Galen
Ton Joosten
Anja Zwanenburg

NL 12 RABO 0107 1813 47 voor gezinsbijdragen

NL 39 RABO 0145 8567 98 t.n.v. RK Parochiebestuur St. Engelmundus Driehuis

Naaldkerk

EEN WEEK HELPEN IN CALAIS

Waarom maken we onderscheid tussen mensen die zijn gevlucht uit een oorlog en mensen die zijn gevlucht voor ander geweld, voor armoede en honger, voor uitzichtloosheid generaties lang? Waarom zeggen steeds meer mensen "Nederland is vol?" Waarom geloven mensen de fabels (vooral op sociale media) en zijn ze minder geïnteresseerd in de feiten?

Welke vader of moeder zet zijn kind op een rubberbootje om een levensgevaarlijke oversteek te maken als dit niet hun enige kans is op een beter leven is? Waar is de compassie en barmhartigheid? Wie zijn wij om te oordelen? En zonder te oordelen vertrok ik weer naar Calais, Frankrijk om daar met Refugee Community Kitchen (RCK) te koken voor MENSEN. RCK is een Brits niet-gouvernementele organisatie (NGO), gefinancierd door donaties. De keuken in Calais bevindt zich in een grote loods waar ook andere organisaties gehuisvest zijn. Deze groepen delen bijvoorbeeld tenten, kleding, babyartikelen en water uit. RCK richt zich op maaltijden in Calais en Duinkerken.

Na een rit van vijf uur kom ik laat in de ochtend aan, trek ik mijn koksbus aan en ga gelijk aan de slag met de afwas. Er staan veel grote pannen en gastro-bakken op me te wachten om schoon gemaakt te worden. In tegenstelling tot mijn verblijf in november, zijn er minder vrijwilligers en daardoor ook langere werkdagen.

De sfeer is er niet minder om! In de keuken wordt hard gewerkt door jongelui uit Engeland, Wales, Frankrijk, Duitsland en Nederland.

Met op de achtergrond muziek voor iedere smaak, staan we 125 kg uien te schillen, 100 kg wortels te schrapen, kratten vol verse kruiden te wassen. Dan luidt de bel en gaan we lunchen.

RCK verzorgt de lunch voor alle vrijwilligers van alle organisaties in deze loods. De lunch bestaat uit de klikjes van de maaltijd die de dag ervoor

voor de vluchtelingen is gemaakt. We eten véél kikkererwten met groente en rijst (voedzaam en niet duur).

Om 16:00 uur vertrekken de twee bestelauto's met de maaltijden voor twee locaties in Calais en de 'bentoboxen' voor Duinkerken. In Calais delen we de maaltijden uit waarbij de mensen zelf kunnen aangeven hoeveel ze willen en staat er water, thee en allerlei kruiden klaar zodat ze naar eigen wens de maaltijd nog verder op smaak kunnen brengen. Zo hebben ze (op kleine schaal) over iets zélf controle.

In Duinkerken is de situatie gespannen door mensensmokkelaars die zelfs op mensen schieten. Daar delen we de maaltijden uit in doosjes met bestek erbij en zorgen we dat we zo snel mogelijk weer weg kunnen rijden. Als het té gevaarlijk is, gaan we niet naar Duinkerken. In totaal koken we voor 300-400 mensen per dag.

Na terugkomst in de loods, worden alle spullen uitgeladen, de auto's schoongemaakt.

De eventuele overgebleven maaltijden worden getemperatuur en als ze de juiste temperatuur hebben, in de koeling gezet (onze lunch voor de volgende dag).

Veel mensen vragen mij waar deze mensen vandaan komen en waarom ze naar Engeland willen. Ik heb die vragen niet aan ze gesteld. Ik heb ze een warme maaltijd aangeboden en voor héél even hun leven ietsjes aangener gemaakt.

"De wereld is van iedereen".

Asun Romero.

90ste KEER PINKENWEEKEND

Zaterdag 14 en zondag 15 oktober zal het traditionele pinkenweekend voor de 90ste keer plaatsvinden en staat de Naaldkerk wederom bol van activiteiten. Buiten vindt u kraampjes met bloemen, boeken, fruit, kaas, curiosa en allerlei leuke nieuwe en tweedehands spulletjes. Een kraam is te huur via email: kraam@olvab.nl
Binnen in de kerk is er o.a. een boekenmarkt, rad van avontuur, loterij en kinderen kunnen cup cakes versieren. Zanger/entertainer PAKO zal de sfeer verhogen met zijn prachtige liedjes. Natuurlijk wordt er ook aan het inwendige van de mens gedacht en is er 's middags een goederenveiling, ditmaal met een nieuwe veilingmeester.

Op zondag wordt een gezellige klaverjas- en bridgemiddag georganiseerd en is de deskundige leiding weer in handen van Loes Duineveld. Aanmelden kan via tel. nr. 06-27072434 of email: loesduineveld@hotmail.com.

De opbrengst van het pinkenweekend is voor onderhoud van de Naaldkerk. Boeken voor de boekenmarkt kunnen worden ingeleverd op donderdag 21 en 28 september en 5 oktober tussen 19:00 en 20:00 uur bij de zijdeur van de kerk.

Let op: op woensdag in de feestweek zal tijdens het hardlopen/wielrennen weer een kraam staan vóór de Naaldkerk. Hier zal heerlijke koffie/thee, taart, cake en broodjes haring, ham en kaas te koop zijn.

Leuk als een ieder even langskomt bij de kraam.
Joke van Baekel

HOFSTED E VELS ERBROEK

Woord- en Gebedsvieringen in de Hofstede zijn er om 10:00 uur op zondag 2 juli, 6 augustus en 3 september. Onder leiding van José en Barbara.

Naaldkerk

Frans Netscherlaan 12

2071 AZ Santpoort-Noord

Tel: 023-537 87 31

maandag t/m vrijdag van 9:30 - 12:00 uur

www.olvab.nl

secretariaatnk@parochiefranciscus.net

Locatieteam:

NL 50 INGB 0000 2675 19

NL 63 RABO 0145 8024 34

t.n.v. RK Parochie Santpoort

Nanda Ramakers

Han Schoen

Ria Kruisman

Kopij voor deze pagina's naar: heetvandenaald@olvab.nl

In Memoriam CORRIE MAARSCHALK

*12 mei 1926

†13 juni 2023

Dinsdag 20 juni vierden we met haar neven en nichten het lange leven van Corrie. Zij was de jongste uit een gezin van 14 kinderen van de alom bekende Santpoortse familie Maarschalk. Haar leven lang was zij ook verbonden met onze parochie. Corrie is lang vol energie gebleven, zorgend voor haar broer Gerrit en haar buurtgenoot Bram van Uffelen.

“Corrie heeft een lang en mooi leven gehad” stond op haar rouwkaart. Zij mocht zich heel haar leven omringd weten door mensen die naar haar omkeken.

Haar burens waren een grote steun voor haar. Een diaprojectie gaf ons een prachtig beeld van haar leven: haar vrolijkheid, de vele feestelijke etentjes met haar familie en vrienden, de vakanties, een stuk geschiedenis van ons dorp. De laatste jaren woonde zij in het Visserhuis in IJmuiden. Ook vanuit de parochie zijn we haar daar blijven bezoeken. Zij bleef helder van geest. Zij was een nuchter iemand. Zij had oog voor wat er in de wereld gebeurde en waar nodig liet zij haar hart spreken. Zij heeft heel goed dat woord van Jezus begrepen: “Je moet van God houden, maar ook van je medemens”.

We hebben haar gezegend, vrede en alle goeds toegewenst in die plaats van vrede en gelukzaligheid. En daarna was er koffie, natuurlijk met een taartje en kwamen er vele mooie verhalen. “En God zag dat het goed was” “De mensen van voorbij, zij blijven met ons leven”. A Dieu Corrie.

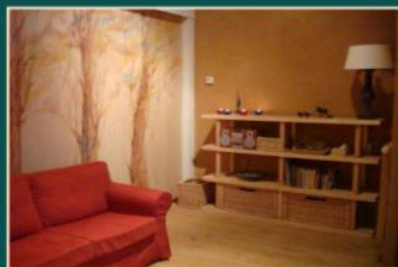
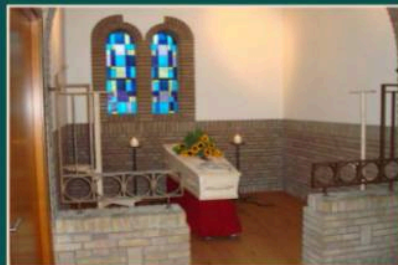
'De levenskunst van afscheid nemen.'

- Team van vrouwen
- Passende oplossing voor ieder budget of persoonlijke wens
- Uitvaartspreekuur in eigen rouwhuiskamer
- Voorbespreking en kostenoverzicht mogelijk
- Uitvaartdeposito

Alice Loeters

persoonlijke uitvaartzorg

Van Lennepaan 76
1985 AH Driehuis
0255 51 74 52
info@alicoeters.nl
www.alicoeters.nl

Uitvaartspreekuur in rouwhuiskamer
iedere 1e donderdag van de maand,
Naaldkerk Frans Netscherlaan 12 in
Santpoort-Noord.

levensexecuteur | testamentadviseur | boedelafwikkelaar

CoSenior

mr. Andrea de Roos
06 1349 6205
info@cosenior.nl
www.cosenior.nl

Maak een afspraak voor een adviesgesprek!

Eerste half uur is kosteloos. Gesprek altijd bij u aan huis.

Ik adviseer u over: levenstestamenten, testamenten, afwikkeling nalatenschappen, schenkingen.

Ik kan voor u optreden als: levensexecuteur, gevolmachtigde, executeur.

Parochiegemeenschap IJmuiden

vierend in de Ichthusburcht

In memoriam

Martina Catharina Groen - Schoutsen

* 28-12-1934

† 29-04-2023

Dit voorjaar overleed onze lieve moeder Tiny Groen Schoutsen op 88 jarige leeftijd. Zij had een heel mooi vol gelovig leven. Geboren als middelste van een groot gezin in Medemblik vol met zingende broertjes en zusjes ontmoette zij onze vader Henk Groen nadat hij haar verloren kerkboekje had teruggebracht. Zij viel voor zijn vrolijke vrijheidsdenkende geest. Het bracht haar naar IJmuiden. Het gezin werd gezegend met vier kinderen, zeven kleinkinderen en zes achterkleinkinderen. Onze moeder hield van kinderen, 'zingen' Belcanto in de kerk met mijn vader en later met Jan van Kaam. Haar geloof was haar houvast en troost in uiting van woorden en zang. Toen Tiny voelde dat haar gezondheid minder werd, had ze liefdevolle troost van haar familie, de verzorgenden van de Moerberg en vooral diepe troost van moeder Maria. Wij zijn dankbaar dat zij de ziekenzalving toegediend heeft mogen ontvangen door kapelaan Julius. Zij was ook niet alleen bij het heengaan van het aardse leven. Wij, de kinderen, waren heel dichtbij en voelden samen met verdriet een heel bijzondere vrede en rust. Daar zijn wij dankbaar voor, dat te mogen ervaren.

Alle liefs,

Namens de kinderen van Tiny
Alice, Chris, Richard en Anita

We feliciteren
Kapelaan Julius Elferink

met zijn 20-jarig
priester jubileum
op 14 juni jongstleden

wie wind zaait zal storm oogsten

S	U	E	I	P	■	L	E	I	Z	■
T	■	L	G	N	■	R	O	■	■	N
O	■	M	■	S	■	K	■	E	■	P
O	■	P	■	■	■	S	■	■	■	T
T	■	■	■	K	■	E	■	S	■	T
S	■	N	■	O	■	I	■	R	■	O
N	■	■	■	I	■	R	■	O	■	O
A	■	■	■	N	■	Z	■	E	■	F
A	■	■	■	O	■	T	■	A	■	R
A	■	■	■	A	■	K	■	H	■	S
S	■	■	■	U	■	■	■	O	■	S
E	■	■	■	A	■	D	■	A	■	N
D	■	■	■	V	■	A	■	E	■	E
N	■	■	■	A	■	R	■	K	■	O
E	■	■	■	E	■	L	■	F	■	A
E	■	■	■	N	■	M	■	E	■	P
E	■	■	■	W	■	E	■	G	■	N
T	■	■	■	E	■	■	■	D	■	O
S	■	■	■	A	■	■	■	O	■	I
A	■	■	■	R	■	■	■	A	■	T
S	■	■	■	A	■	■	■	R	■	K
D	■	■	■	R	■	■	■	J	■	E

Oplossing puzzel

Ichthusburcht
Fahrenheitstraat 37
1973 RJ IJmuiden

Parochiesecretariaat tel: 023-583 57 85 of het locatieteam 06-234 70 580

NL 62 RABO 0383 6790 44

t.n.v. parochiegemeenschap IJmuiden

locatieteam:

Els de Leeuw
Marcia Neve
Jan Mulders

Puzzel

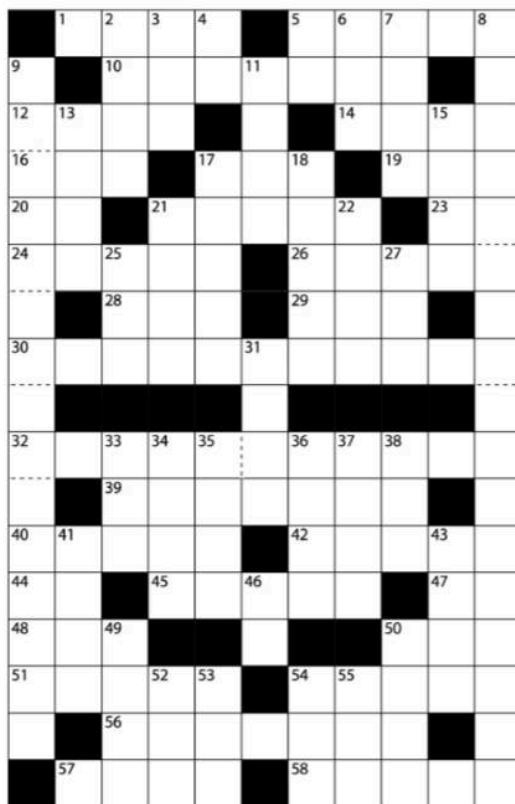
Horizontaal

1 Vertaling van het Griekse woord 'ecclesia' **5** Verrader **10** Gehakte biefstuk **12** Behoeftig **14** Nederlandse topschaker (1901-1981) **16** Vorm van boeddhisme **17** Spie **19** Ook **20** Brandafval **21** Deel van het schilderij 'Het Laatste Avondmaal' van Leonardo da Vinci **23** Voegwoord **24** Behaagziek **26** Groep aangezichtshaartjes **28** Plaats in Overijssel **29** Hoofdrolspeelster van de zondeval **30** Doempfeet (1503-1566) **32** Staat in de VS **39** Europese vrouw **40** Byzantijnse voorstelling van Christus **42** Jeremy de Britse acteur die de rol van paus Alexander VI speelde in 'The Borgias' **44** Buislamp (Fr. afk.) **45** Bijtend gezegde **47** Bijbeldeel (afk.) **48** Zachte stoet **50** Niet contra **51** Leer van het heldendicht **54** Vertraagde weergave **56** Kaasstof **57** Het niet-stoffelijke van een mens **58** Godvrezend.

Verticaal

2 Elitaire kostschool in Engeland **3** Scheepstuur **4** Symbool voor krypton **5** Huwelijksuitroep **6** Verenigde Arabische Emiraten (op auto's) **7** Slaginstrument **8** Hinderlijk iets of iemand naar 1 Petrus 2:7 en Jes. 8:14 **9** Geheel ontmoedigd zijn naar Est. 4:1, 3 en Dan. 9:3 **11** Vrouwteshond **13** Economisch overlegorgaan van westerse landen (afk.) **15** Stemmingmaker **17** R.-k. ordesgeestelijke **18** Hiervoor wordt de orantehouding vaak gebruikt **21** Kampeergerei **22** Gesteente in vloeibare vorm **25** Geldkoffertje **27** Oude vochtmaat **31** Franse rivier en departement **33** Vliegende schotel **34** Bundel bananen **35** Tip, wenk **36** Continent **37** Kapitein uit de eerste reeks van 'Star Trek' **38** Windrichting (afk.) **41** Sierspeld **43** Standaard **46** Internetextensie van Spanje **49** Stuk fruit **50** Eerste startpositie (Eng.) **52** Roem **53** Toverheks **54** Politieke partij (afk.) **55** Dakplaat.

©Wim De Weerd - www.crossworldcommunication.com

Breng de letters uit de genummerde vakjes naar de gelijkgenummerde vakjes van de oplossingsbalk.
Welke bijbelse uitdrukking staat hier?
Oplossing: pagina 31

56	40	23	15	9	30	7	57	28	36	42	11
----	----	----	----	---	----	---	----	----	----	----	----

16	20	55	32	48	13	3	19	47	38	18	54	34	14	43
----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Prettige vakantie!

